

Νέο ξεκίνημα για τη μετανάστευση: Οικοδόμηση εμπιστοσύνης και επίτευξη νέας ισορροπίας μεταξύ ευθύνης και αλληλεγγύης

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 2020

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει **νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο**, το οποίο καλύπτει όλα τα διαφορετικά στοιχεία που απαιτούνται για μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη μετανάστευση. Προβλέπει **βελτιωμένες και ταχύτερες διαδικασίες** σε ολόκληρο το σύστημα ασύλου και μετανάστευσης. Και επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ των αρχών της δίκαιης κατανομής **ευθύνης και αλληλεγγύης**. Αυτό είναι ζωτικής σημασίας για την **αποκατάσταση της εμπιστοσύνης** μεταξύ των κρατών μελών και της εμπιστοσύνης στην ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαχειρίζεται τη μετανάστευση.

Η μετανάστευση αποτελεί σύνθετο ζήτημα, με πολλές πτυχές που πρέπει να σταθμιστούν από κοινού: Την ασφάλεια των ατόμων που ζητούν διεθνή προστασία ή μια καλύτερη ζωή, τις ανησυχίες των χωρών στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, οι οποίες ανησυχούν ότι οι μεταναστευτικές πιέσεις θα υπερβούν τις ικανότητές τους και οι οποίες χρειάζονται αλληλεγγύη από άλλους. Ή τις ανησυχίες άλλων κρατών μελών της ΕΕ, τα οποία ανησυχούν ότι, εάν δεν τηρηθούν οι διαδικασίες στα εξωτερικά σύνορα, τα εθνικά τους συστήματα ασύλου, ένταξης ή επιστροφής δεν θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε περίπτωση μεγάλων ροών.

Το ισχύον σύστημα δεν λειτουργεί πλέον. Και τα τελευταία πέντε χρόνια η ΕΕ δεν κατόρθωσε να το διορθώσει. Η ΕΕ πρέπει να ξεπεράσει το σημερινό αδιέξοδο και να σταθεί στο ύψος των καθηκόντων της. Με το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, η Επιτροπή προτείνει κοινές ευρωπαϊκές λύσεις σε μια ευρωπαϊκή πρόκληση. Η ΕΕ πρέπει να απομακρυνθεί από λύσεις ad hoc και να θέσει σε εφαρμογή **ένα προβλέψιμο και αξιόπιστο σύστημα διαχείρισης της μετανάστευσης**.

Μετά από εκτεταμένες διαβουλεύσεις και ειλικρινή και ολιστική αξιολόγηση της κατάστασης, η Επιτροπή προτείνει τη βελτίωση του συνολικού συστήματος. Αυτή περιλαμβάνει την εξέταση τρόπων για τη βελτίωση της συνεργασίας με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης, τη διασφάλιση αποτελεσματικών διαδικασιών, την επιτυχή ένταξη των προσφύγων και την επιστροφή όσων δεν έχουν δικαίωμα παραμονής. Καμία λύση για τη μετανάστευση δεν μπορεί να ικανοποιήσει όλες τις πλευρές από κάθε άποψη — αλλά, μέσω της συνεργασίας, η ΕΕ μπορεί να βρει μια κοινή λύση.

Η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ούρσουλα **φον ντερ Λάιεν**, δήλωσε σχετικά: *«Προτείνουμε σήμερα μια ευρωπαϊκή λύση για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην ικανότητά μας να διαχειριστούμε τη μετανάστευση ως Ένωση. Η ΕΕ έχει ήδη αποδείξει σε άλλους τομείς ότι μπορεί να λάβει έκτακτα μέτρα για να συμβιβάσει αποκλίνουσες απόψεις. Δημιουργήσαμε μια σύνθετη εσωτερική αγορά, ένα κοινό νόμισμα και ένα άνευ προηγουμένου σχέδιο ανάκαμψης για την ανασυγκρότηση των οικονομιών μας. Είναι πλέον καιρός να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση της από κοινού διαχείρισης της μετανάστευσης, με τη σωστή ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και ευθύνης.»*

Ο κ. Μαργαρίτης **Σχοινάς**, αντιπρόεδρος για την Προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής μας, δήλωσε: *«Η Μόρια μάς υπενθυμίζει αδυσώπητα ότι έχει εκπνεύσει ο χρόνος που μπορούμε να ζούμε σε ένα ημιτελές σπίτι. Έχει έρθει η ώρα να συσπειρωθούμε γύρω από μια κοινή ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική. Το σύμφωνο παρέχει τα ελλείποντα κομμάτια του παζλ για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της μετανάστευσης. Τα κράτη μέλη δεν αντιμετωπίζουν τη μετανάστευση με τον ίδιο τρόπο και οι διαφορετικές και μοναδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε ένα απ' αυτά αξίζει να αναγνωριστούν και να αντιμετωπιστούν.»*

Η κ. Ίλβα **Γιούανσον**, επίτροπος Εσωτερικών Υποθέσεων, δήλωσε: *«Η μετανάστευση ανέκαθεν υπήρξε και θα αποτελεί πάντοτε μέρος των κοινωνιών μας. Αυτό που προτείνουμε σήμερα θα διαμορφώσει μια μακροπρόθεσμη μεταναστευτική πολιτική που μπορεί να μετουσιώσει τις ευρωπαϊκές αξίες σε πρακτική διαχείριση. Αυτό το σύνολο προτάσεων θα συνεπάγεται σαφείς, δίκαιες και ταχύτερες διαδικασίες στα σύνορα, ώστε τα άτομα να μην χρειάζεται να περιμένουν σε κατάσταση αβεβαιότητας. Σημαίνει ενισχυμένη συνεργασία με τρίτες χώρες για ταχείες επιστροφές, περισσότερες νόμιμες οδούς και ισχυρές δράσεις για την καταπολέμηση των διακινητών ανθρώπων. Προστατεύει ουσιαστικά το δικαίωμα αίτησης ασύλου.»*

Ενίσχυση της εμπιστοσύνης μέσω καλύτερων και αποτελεσματικότερων διαδικασιών

Ο πρώτος πυλώνας της προσέγγισης της Επιτροπής για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης συνίσταται σε **αποτελεσματικότερες και ταχύτερες διαδικασίες**. Ειδικότερα, η Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση ολοκληρωμένης διαδικασίας στα σύνορα, η οποία περιλαμβάνει για πρώτη φορά έλεγχο διαλογής πριν από την είσοδο, ο οποίος συνεπάγεται την ταυτοποίηση όλων των ατόμων που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ χωρίς άδεια ή έχουν αποβιβαστεί μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης.

Ο εν λόγω έλεγχος διαλογής συνεπάγεται επίσης υγειονομικό έλεγχο και έλεγχο ασφαλείας, λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων και καταχώριση στη βάση δεδομένων Eurodac. Μετά τον έλεγχο διαλογής, τα άτομα μπορούν να κατευθυνθούν στη σωστή διαδικασία, είτε στα σύνορα για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων είτε σε συνήθη διαδικασία άσυλου. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας στα σύνορα, θα λαμβάνονται ταχείες αποφάσεις σχετικά με το άσυλο ή την επιστροφή, οι οποίες θα παρέχουν άμεση βεβαιότητα στα άτομα των οποίων οι υποθέσεις μπορούν να εξεταστούν ταχέως.

Ταυτόχρονα, όλες οι λοιπές διαδικασίες θα βελτιωθούν και θα υπόκεινται σε εντεταμένη παρακολούθηση και επιχειρησιακή στήριξη από τους οργανισμούς της ΕΕ. Οι ψηφιακές υποδομές της ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης θα εκσυγχρονιστούν ώστε να αντικατοπτρίζουν και να στηρίζουν τις εν λόγω διαδικασίες.

Δίκαιη κατανομή ευθύνης και αλληλεγγύης

Ο δεύτερος πυλώνας στο επίκεντρο του συμφώνου είναι η **δίκαιη κατανομή ευθύνης και αλληλεγγύης**. Τα κράτη μέλη θα είναι υποχρεωμένα να ενεργούν με υπευθυνότητα και αλληλεγγύη μεταξύ τους. Κάθε κράτος μέλος, χωρίς καμία εξαίρεση, πρέπει να συμβάλλει με αλληλεγγύη σε περιόδους πίεσης, ώστε να συντελεί στη σταθεροποίηση του συνολικού συστήματος, να στηρίζει τα κράτη μέλη που υφίστανται πίεση και να διασφαλίζει ότι η Ένωση εκπληρώνει τις ανθρωπιστικές της υποχρεώσεις.

Όσον αφορά τις διαφορετικές καταστάσεις των κρατών μελών και τις διακυμάνσεις των μεταναστευτικών πιέσεων, η Επιτροπή προτείνει σύστημα **ευέλικτων συνεισφορών** από τα κράτη μέλη. Αυτές μπορεί να κυμαίνονται από τη μετεγκατάσταση αιτούντων άσυλο από τη χώρα πρώτης εισόδου, έως την ανάληψη της ευθύνης για την επιστροφή ατόμων που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής, ή διάφορες μορφές επιχειρησιακής στήριξης.

Αν και το νέο σύστημα βασίζεται στη συνεργασία και σε ευέλικτες μορφές στήριξης που ξεκινούν σε εθελοντική βάση, θα απαιτούνται αυστηρότερες συνεισφορές σε περιόδους πίεσης σε επιμέρους κράτη μέλη με βάση ένα δίκτυο ασφαλείας.

Ο μηχανισμός αλληλεγγύης θα καλύπτει διάφορες καταστάσεις — συμπεριλαμβανομένων της αποβίβασης ατόμων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, πιέσεων, καταστάσεων κρίσεων ή άλλων ειδικών περιστάσεων.

Αλλαγή πλεύσης στη συνεργασία με τρίτες χώρες

Η ΕΕ θα επιδιώξει να προωθήσει **εξατομικευμένες και αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις με τρίτες χώρες**. Αυτές οι εταιρικές σχέσεις θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, όπως η παράνομη διακίνηση μεταναστών, και στην ανάπτυξη νόμιμων οδών, ενώ θα αντιμετωπίσουν το ζήτημα της αποτελεσματικής εφαρμογής των συμφωνιών και των ρυθμίσεων επανεισδοχής. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα **ενεργούν ενωμένα** κάνοντας χρήση ευρέος φάσματος εργαλείων, με σκοπό τη στήριξη της συνεργασίας με τρίτες χώρες για την επανεισδοχή.

Ολοκληρωμένη προσέγγιση

Η σημερινή δέσμη μέτρων θα επιδιώξει επίσης την ενίσχυση **κοινού συστήματος της ΕΕ για τις επιστροφές**, ώστε να καταστούν πιο αξιόπιστοι οι κανόνες της ΕΕ για τη μετανάστευση. Περιλαμβάνεται αποτελεσματικότερο **νομικό πλαίσιο**, σημαντικότερος ρόλος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, καθώς και νεοδιορισθείς **συντονιστής επιστροφών της ΕΕ** μαζί με δίκτυο εθνικών αντιπροσώπων για τη διασφάλιση της συνέπειας σε ολόκληρη την ΕΕ.

Θα προταθεί επίσης **κοινή διακυβέρνηση για τη μετανάστευση με καλύτερο στρατηγικό σχεδιασμό**, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι ενωσιακές και οι εθνικές πολιτικές ευθυγραμμίζονται, καθώς και **ενισχυμένη επιτόπια παρακολούθηση** της διαχείρισης της μετανάστευσης προς ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Η διαχείριση των **εξωτερικών συνόρων** θα βελτιωθεί. Το **μόνιμο σώμα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής**, που έχει προγραμματιστεί να αναπτυχθεί από την 1η Ιανουαρίου 2021, θα παρέχει αυξημένη στήριξη όπου χρειάζεται.

Η **αξιόπιστη πολιτική νόμιμης μετανάστευσης και ένταξης** θα ωφελήσει τις ευρωπαϊκές κοινωνίες και οικονομίες. Η Επιτροπή θα δρομολογήσει **εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων** με βασικές

τρίτες χώρες, που θα αντιστοιχούν στις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό και δεξιότητες στην ΕΕ. Το σύμφωνο θα ενισχύσει την επανεγκατάσταση και θα προωθήσει άλλες συμπληρωματικές οδούς, επιδιώκοντας την ανάπτυξη ευρωπαϊκού μοντέλου κοινοτικής ή ιδιωτικής χορηγίας. Η Επιτροπή θα εγκρίνει επίσης νέο ολοκληρωμένο **σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη για την περίοδο 2021-2024**.

Επόμενα βήματα

Εναπόκειται πλέον στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εξετάσουν και να εγκρίνουν το πλήρες σύνολο της νομοθεσίας που είναι αναγκαία για την υλοποίηση μιας πραγματικά κοινής ενωσιακής πολιτικής ασύλου και μετανάστευσης. Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα των τοπικών καταστάσεων σε αρκετά κράτη μέλη, οι συννομοθέτες καλούνται να καταλήξουν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τις βασικές αρχές του κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, και να εγκρίνουν τον κανονισμό για τον Οργανισμό της ΕΕ για το Άσυλο, καθώς και τον κανονισμό Eurodac έως το τέλος του έτους. Η αναθεωρημένη οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής, ο αναθεωρημένος κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου και η αναδιατυπωμένη οδηγία για την επιστροφή θα πρέπει επίσης να εγκριθούν σύντομα, αξιοποιώντας την πρόοδο που έχει ήδη σημειωθεί από το 2016.

Ιστορικό

Οι σημερινές προτάσεις υλοποιούν τη δέσμευση της προέδρου φον ντερ Λάιεν στις [πολιτικές κατευθύνσεις](#) της να παρουσιάσει νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο. Το σύμφωνο βασίζεται σε διεξοδικές διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όλα τα κράτη μέλη, την κοινωνία των πολιτών, τους κοινωνικούς εταίρους και τις επιχειρήσεις, και επιτυγχάνει προσεκτική ισορροπία κατά τη σύνθεση των απόψεών τους.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Νομικά έγγραφα](#) — Νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο

[ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ](#): Νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο

[ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ](#): Αξιοποιώντας την πρόοδο που έχει σημειωθεί από το 2016 — Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο

[Ιστοσελίδα: Νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο](#)

[Στατιστικά στοιχεία για τη μετανάστευση προς την Ευρώπη](#)

IP/20/1706

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Adalbert JAHNZ](#) (+ 32 2 295 31 56)
[Ciara BOTTOMLEY](#) (+32 2 296 99 71)
[Laura BERARD](#) (+32 2 295 57 21)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Illustration 2020/2](#)